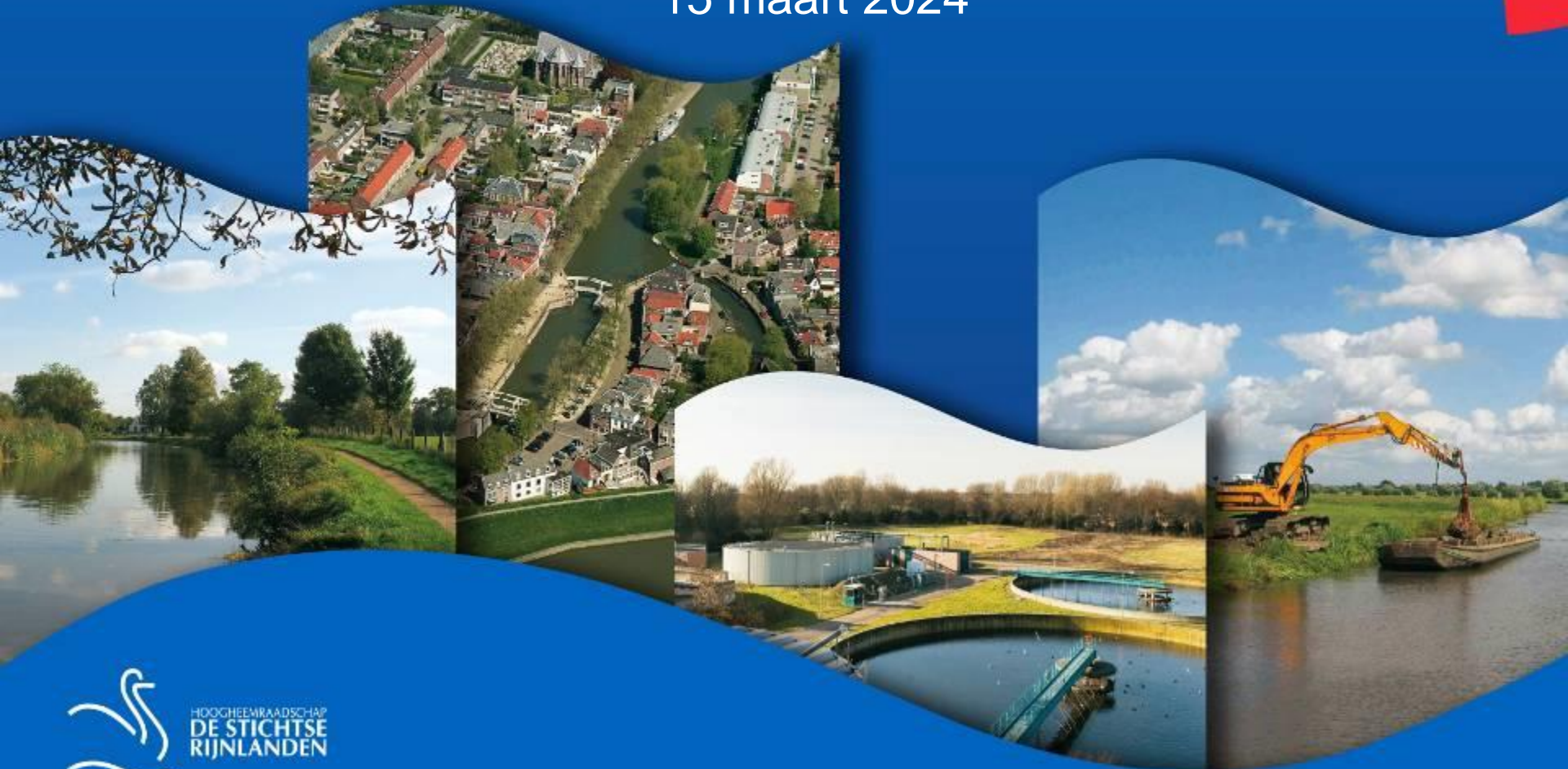

Workshop water en klimaat

15 maart 2024

HOOGHEEMRAADSCHAP
DE STICHTSE
RIJNLANDEN

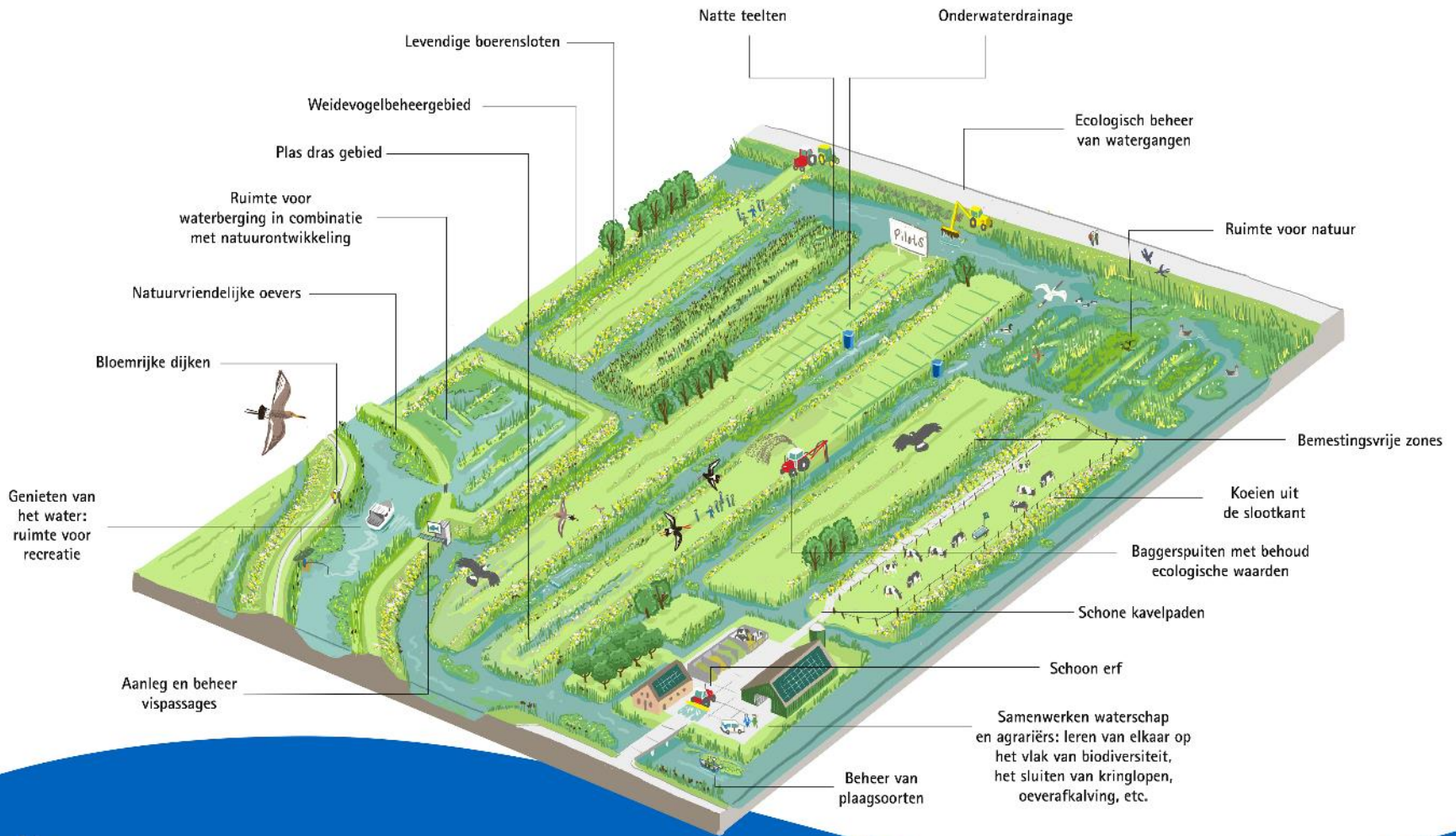
Beke Romp

- 1 De huidige samenwerking Waterschap en agrariers: waterkwaliteit en biodiversiteit
- 1 Klimaatmaatregelen:
 - 1 Klimaatmitigatie: CO2 besparen
 - 1 Klimaatadaptatie: droogte, voorkomen wateroverlast
- 1 Hoe wordt het nu vooral opgepakt?
- 1 Discussie

Inspiratiebeeld Gezond Water in het Veenweidegebied

Hoe houden en krijgen we ons water schoon en gezond?

HOOGHEEMRAADSCHAP
DE STICHTSE
RIJNLANDEN

Investeringsmaatregelen van het waterschap bij stimuleren agrariërs

Agrariërs gezocht!
Subsidie voor water en bodem

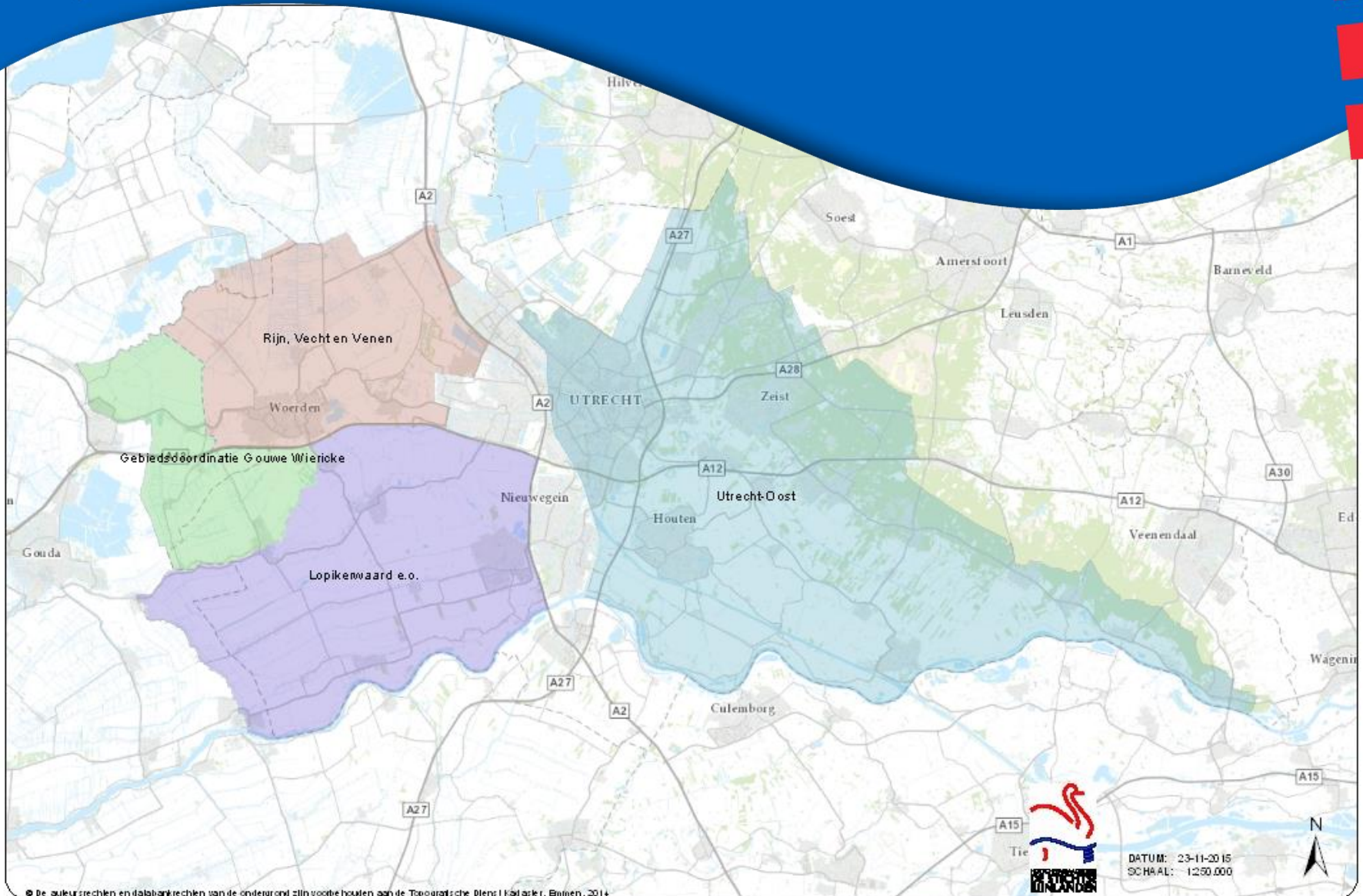
 HOOGHEEMRAADSCHAP
DE STICHTSE
RIJNLANDEN

Meer informatie over de regeling:
www.hdsr.nl/agrariers

Vier gebiedscollectieven

Maatregelen categorie water

- 1 Baggerspuit
- 1 Ecologisch slootschonen
- 1 Krabbescheer
- 1 Botanische weiderand
- 1 Natuurvriendelijke oevers
- 1 Monitoring Bloeiende boerensloot
- 1 Slootplannen

- 1 Demonstratiefilmpjes via hdsr.nl/boerensloot

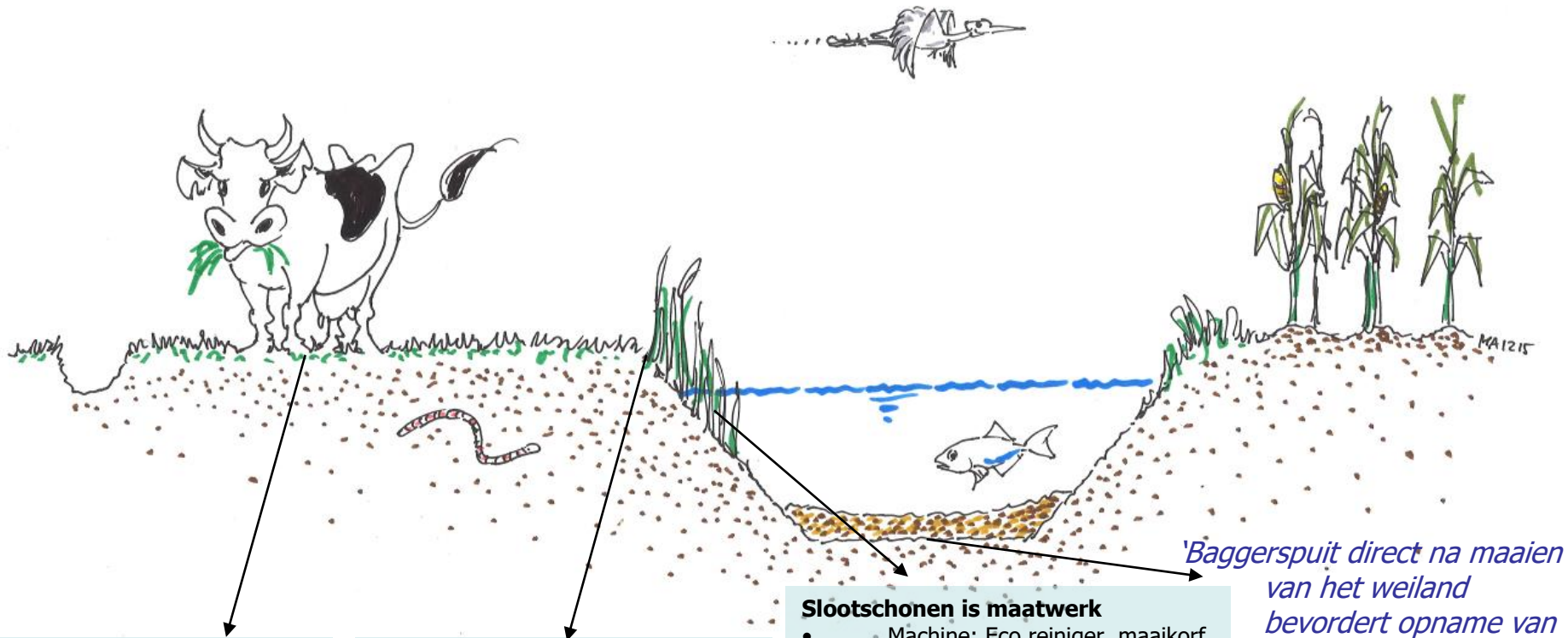
HOOGHEEMRAADSCHAP
DE STICHTSE
RIJNLANDEN

Ecologisch slootschonen

Tips Levendige Boerensloot

Update sept 2022

Vertrapping beperken

- Drinkbak
- Pakket op stukken die niet beweid worden
- Maatwerk door verschillen klei en veen
- Afrasteren

Wat te doen met het maaisel?

- Versnipperen en over het land verspreiden
- Composteren en met de mestverspreider op het land brengen
- In balen verzamelen en daarna gedroogd gebruiken als strooisel in de stal

Stapsgewijs maaien

- Bij 1e snede niet de slootkant maaien dan maai je veel bloeiende bloemen weg
- Bij volgende snedes elke keer iets dieper maaien en omhoog harken
- Maaien boven grond wortels laten staan

Slootschonen is maatwerk

- Machine: Eco reiniger, maaikorf, bak
- Wordt door de machinist bepaald:
 - Snelheid
 - Afstellen
- Zorgt voor stevige oevers en minder oeverafkalving en minder slib aanwas door begroeiing
- Sloten mogen verschillen
- Groene glazenmaker en krabberscheer vragen speciaal onderhoud
- Slootplannen opstellen
- Weet wat er groeit met Bloeiende boerensloot

'Baggerspuit direct na maaien van het weiland bevordert opname van nutriënten'

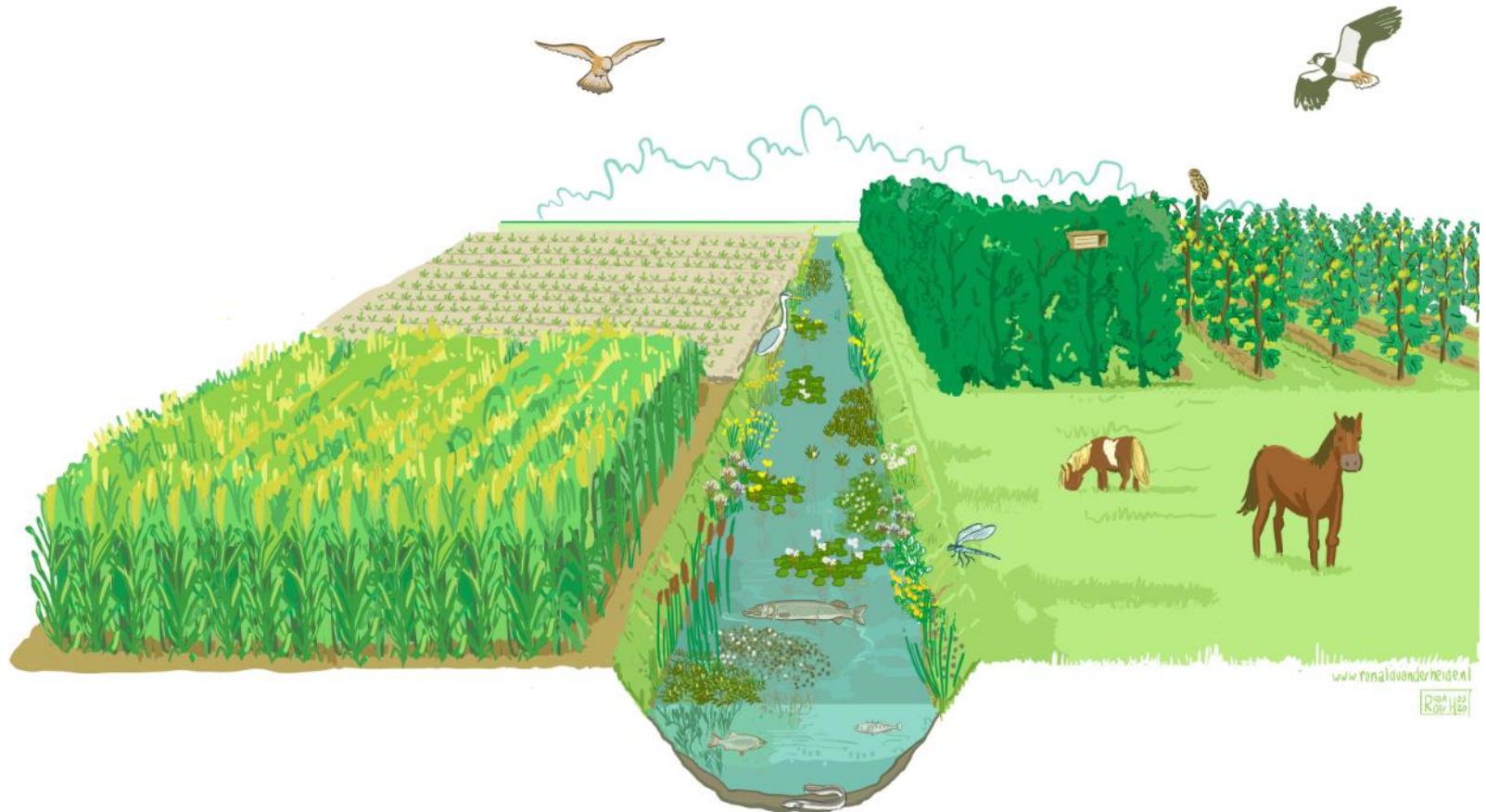
Schouw

- Sloten niet volledig maaien
- Waterdiepte minimaal 50-60 cm controle 1 X 4 jaar
- Geen verlanding van de sloot
- Minimale doorstroming
- Vragen bij Schouwteam HDSR

HOOGHEEMRAADSCHAP
DE STICHTSE
RIJNLANDEN

levendige boerensloot

HOOGHEEMRAADSCHAP
DE STICHTSE
RIJNLANDEN

Hoe gaan jullie om met droge zomers en natte winters?

Klimaatmaatregelen (vermindering CO₂ uitstoot) ANLB

1 A54 Hoogwaterpeil veenweide

- 1 Werking: minder veenoxidatie door een hoger waterpeil
- 1 Altijd in overleg met een waterschap uitvoeren
- 1 Wordt nog niet toegepast er is een alternatieve GLB regeling:

‘Samenwerking in veenweidegebieden en Natura 2000-overgangsgebieden’

Andere maatregelen als hakhoutbeheer zouden ook een bijdrage kunnen leveren om CO₂ vast te leggen.

Vb. HDSR bedrijvenproef Spengen

Bedrijvenproef Spengen
2017-2021

Eindrapportage [mei 2022]

- Opzetten van grondwaterstanden door het gebruik van 'water infiltratiesystemen'
- In samenwerking met RVV
- Ook ingezet voor weidevogelbeheer
- Extra watervraag voor het waterschap in de zomer
- Nu een integraal gebiedsproces

HOOGHEEMRAADSCHAP
DE STICHTSE
RIJNLANDEN

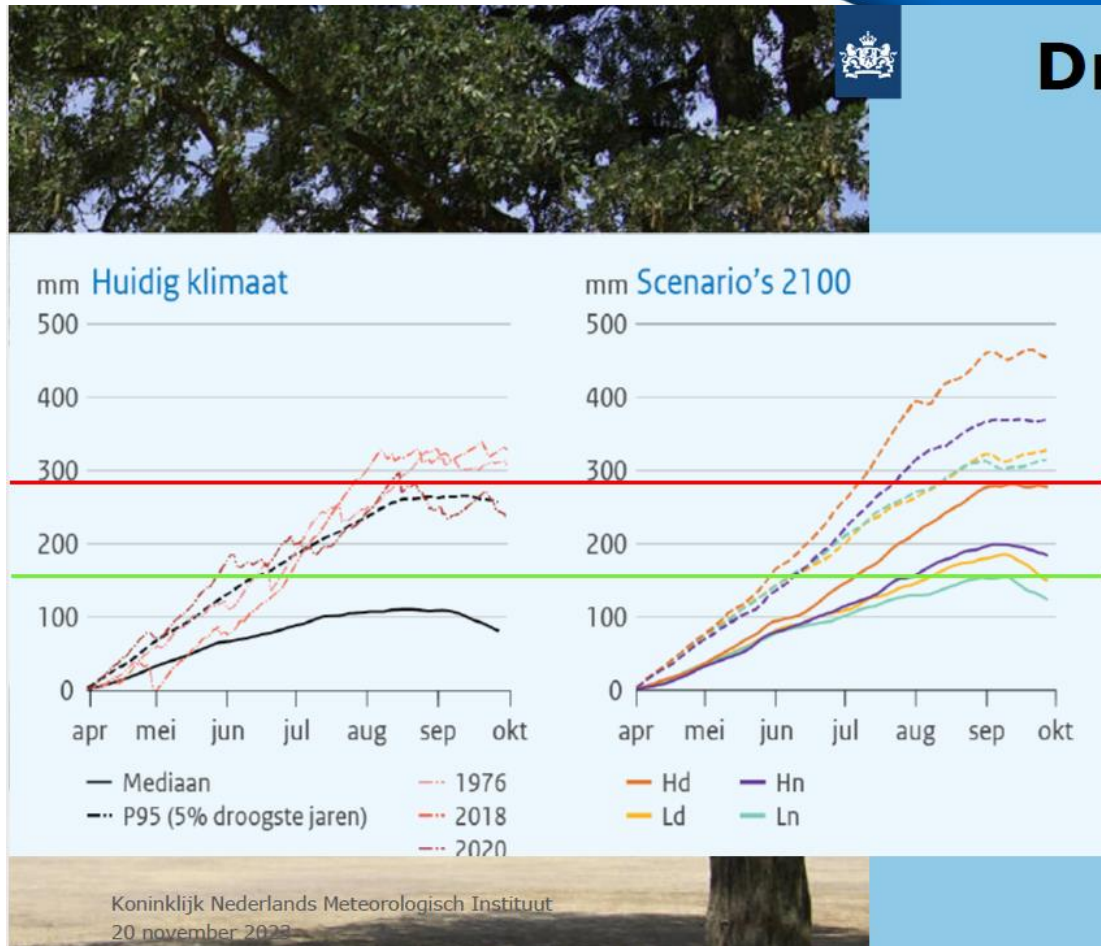
Wateroverlast voorbeeld Limburg weersysteem

Droogte

- Een zomer als 2018 is in het hoogste scenario rond 2100 een gemiddelde zomer
- In uitzonderlijke situaties veel grotere droogte mogelijk

- 1 A36 Beheer peilscheidingen:
 - 1 maatregelen om water vast te houden
 - 1 peil gestuurde drainage en stuwen
 - 1 Vergoeding voor het onderhoud van de peilscheidingen

- 1 A38 Waterbergen

- 1 A39 Bodemverbetering op grasland en bouwland

-)] Grasland inzetten voor waterberging
-)] Geen bemesting op het perceel
-)] Jaarlijkse vergoeding

-)] Nadeel:
 -)] Weinig flexibel -> inzetten waterberging is misschien maar 1 keer per 10 jaar nodig
 -)] Beperking voor bemesting

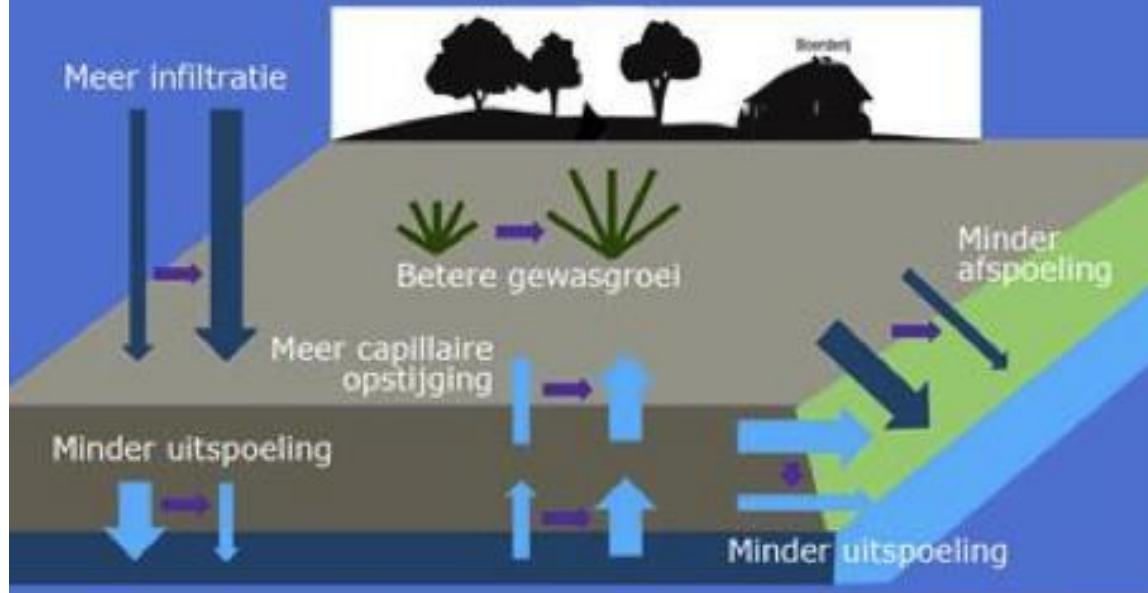
-)] Eigen ervaring in Utrecht:
 -)] Piekwaterberging in Papekop met een grote noodpomp en bemesting met ruige mest
 -)] Timing van wanneer wordt de waterberging ingezet
 -)] Moeilijk om deelnemers te vinden

A38 Het succesnummer: bodemverbetering

- 1 Dit pakket richt zich op verbetering van de bodem van grasland en bouwland door het opbrengen van organische mest, bodemverbeteraars of met plantenresten.
- 1 De structuur, chemische samenstelling en bodemleven hebben hier baat bij en dit ondersteunt de productiefunctie. Doordat er organische stof wordt toegevoegd aan het perceel, houdt de bodem meer koolstof vast en verbetert de infiltratiecapaciteit van de bodem én kan de bodem het vocht beter vasthouden.

Bodem als buffer voor water, nutriënten en gewasbeschermingsmiddelen

Bodemverbetering in Utrecht

- 1 Alleen in het oosten van ons beheergebied toegepast
- 1 Effecten alleen op lange termijn meetbaar
- 1 Positief effect voor de stimulering weidevogels
- 1 Vooral toepasbaar in gebieden waar het organische stof gehalte nu lager is bijv op zandgronden

Boeren voor morgen

Tien inspirerende boeren over de
uitdagingen van klimaatadaptatie.
En de oplossingen.

- 1 Voorlopige conclusie is dat de Klimaatpakketten nog niet echt van de grond komen
- 1 Aardig wat belemmeringen hoe kunnen we klimaat binnen het ANLB verder stimuleren?

Kijk ook eens op
www.destichtserijnlanden.nl

HOOGHEEMRAADSCHAP
DE STICHTSE
RIJNLANDEN